

származású volt, a romániai munkásosztály vezérkarának kezdeményezésére olyan intézkedés valósult meg, amely az osztályharc nagy csatájának döntő jelentőségű győzelme. A termelő eszközök birtoklása jelentette a múltban mindenkor a kiváltságos osztályok hatalmát és ezt a

minősítette, a termelő eszközök birtoklása azt jelentette a kevesek számára, hogy a munkás életét, erejét csak árúként kezelte. Amelynek ellenértékét a termelőeszközök birtokában rideg üzletszerűséggel határozta meg. A munkásosztály harcának sikerei mindaddig csak átme-

ményt semmivé tettek, a kizsákmányolást fentartották, sőt fokozták a gyárak, üzemek, földek urai. Az osztályharc tudományos alapja, a marxizmus éppen ezért jelentett döntő fontosságú fordulatot a kizsákmányolók és kizsákmányoltak harcában, mert rámutatott arra, hogy a

Az osztályharc és a jövevény parasztság küzdelme a földért, minden fejezetében világosan bizonyítja: mint semmisítették meg minden kivívott eredményt a termelőeszközök birtokosai. Munkaidőszabályozás és bérharc, jobb munkafeltételek megteremtése, egészségügyi szempontok érvényesítése, vagy az áldemokráciák földreformjai — mindez semmivé lett a gyakorlatban, amíg a munka és termelés feltételeit azok szabhatták meg, akik a gyárakat és általában a termelőeszközöket birtokolták, tehát a társadalom ellátását irányították. Azok, akik egymást a közös érdek jegyében mindenkor jól megértették, módszeresen és megszakítás nélkül folytatták a kizsákmányolást. Szabadon határozhatták meg az árakat, teremthettek olyan feltételeket, amelyek a munkaadót, az emberi társadalom legdrágább értékét, olcsó áruvá változtatták. Az írott törvények semmit sem jelentettek. A gyárakban a kapzsiság, a nyereségvágy, a rideg kizsákmányolás volt az úr. Vagy gondoljunk arra, mint vált értéktelen papírronggyá a földreform ezeknek az áldemokrata rendszereknek kezében, csak azért, mert a kis földesekhez jutott földművesek nem rendelkeztek termelőeszközökkel. Nyomort jelentett számukra a kegyként juttatott föld és a kapott területeket kénytelenek voltak eladni.

Az új társadalom megépítésének tehát valóban alapvető szükség szerűsége a termelőeszközök köztulajdonba vétele. Az üzemek és gyárak nem szolgálhatnak többé néhány ember jólétének forrásául. Személyek, csoportok vagyongazdagodása helyett a munkásság áldozatos, hatalmas termelőkézsége közkinccsé kell legyen és ez csak úgy érhető el, ha a legfontosabb termelőeszközök a közösség tulajdonába mennek át. A történelem legutóbbi szakasza bebizonyította, hogy csak teruggazdálkodás biztosíthatja a közösség erőfeszítéseinek helyes érvényesülését. Teruggazdálkodásról pedig csak ott lehet szó, ahol a termelő réteg, tehát elsősorban az öntudatos munkásság irányítja a termelést. Nálunk az országban a nép kezébe került államvezetés irányító szerepe ellenére is, még mindig szabotáltak, mesterkedtek a termelőeszközök birtokosai, akik nem tudtak belenyugodni abba, hogy az ezek és ezek munkájából eddig kiszajtolt haszon helyett meg kell elégedniük a köztulajdonosok részére jövedelemmel. A népi demokrácia a szocializmus felé vezető utat egyengeti.

Város és falu dolgozóinak szövetségét és az együttélő népek testvéri összefogását is kifejezésre juttatta a Nagy Nemzetgyűlés történelmi ülése

Népköztársaságunk dolgozó parasztságának lelkes csatlakozásai az Ekéscsapat szónoka, az ittlélő dolgozó magyarság álláspontját pedig dr. Csákány Béla fejtette ki a vállalatok államosításáról szóló törvény megszavazásakor

BUKAREST. A Nagy Nemzetgyűlés történelmi ülésén, amelyen a vállalatok államosításáról szóló törvényt elfogadták, kifejezést nyert az ország dolgozó tömegeinek osztatlan lelkesedése. Külön említést érdemel az, hogy

e nagyszerű megnyitkozás alkalmából ismét kidomborodott a városi és falusi dolgozók szövetségének hatalmas ereje: az a történelmi erő, amely nagy társadalom építő munkáikat oly jellegzetessé teszi.

A városi munkásság és földművelés szövettségének vezető tényezője a munkásosztály, amely a szocializmus felé vezető úton az élen halad és segíti, támogatja szövetségeseit, a dolgozó földművelés és a haladó értelmiséget.

Kicsendült ennek a szövetségnek erőteljes, eleven ereje Nicolae Muresanu képviselő szavaiból, aki az Ekéscsapat névében jelentette be a dolgozó földművelés csatlakozását az államosítási törvényhez.

— A Pártja által vezetett munkásosztály volt az — mondta Muresanu — amely 1945-ben megindította a harcot, hogy a parasztságot kizsákmányoló nagybirtokosok, bojárak, grófok és bárók kezéből kicsavarjuk a földet. A dolgozó parasztság ma ura a földnek, amelyen évszázadokon keresztül dolgozott. Ma még boldogabbak vagyunk, amikor látjuk, hogy a munkásosztály megszabadul azokról, akik kifosztották és akik golyót adtak, amikor jogait kérte... A dolgozó parasztság ma a munkásosztály mellett áll és mi is

mindent elkövetünk, hogy növeljük a termelést, mert tudjuk, hogy a termőföldek termését növelve, a munkásosztályt segítjük. Támogatjuk, hozzásegítjük a gyárakban dolgozó testvéreinket, hogy ők is többet termeljenek...

Ugyancsak a jelkép jellegével bír dr. Csákány Béla felszólalása is, aki a Magyar Népi Szövetség csatlakozását jelentette be. Szavai a Nagy Nemzetgyűlés szónoki emelvényéről hirdették, hogy Népköztársaságunk az együttélő népek hazája és mindannyian, akik becsületesen dolgoznak, nemzetiségre, vallásra,

vagy bármilyen megkülönböztetésre való tekintet nélkül egyek vagyunk e haza boldogulásáért folytatott küzdelemben.

Ezzel a nagyszerű tettel, amely a többi reformokat követve, erős alapját építjük meg gazdasági és pénzügyi politikánknak — állapította meg dr. Csákány Béla — majd így folytatta: Az államosítással megteremtettük első feltételét annak, hogy hátramaradt országunkat fejlett ipari állammá tegyük, előrehaladt mezőgazdasággal. A Magyar Népi Szövetség, amely az ország magyar dolgozóinak szervezete, örömmel fogadja a törvényjavaslatot és lelkesedéssel szavazza meg!

Magyarországon is megvalósult a munkásosztály egysége

Több mint százezer dolgozó gyűlt össze szombaton a budapesti Hősök Tere, hogy résztvegyen a magyarországi munkáspártok egyesülését kimondó kongresszus megnyitóján. Mikor a gyűlésen a Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt vezetői megjelentek, a jelenlévők fergeteges tapsokkal fogadták és percekig ünnepezték őket. A gyűlést Kádár János képviselő nyitotta meg. Üdvözölte a külföldi testvérpártok küldötteit, akik között ott voltak: Duclos főtitkár, a Francia Kommunista Párt részéről, Rezech a lengyel Szociáldemokrata Párt képviselője, Rusov a Markos tábornok által felszabadított területek külügyminisztere, Pic és Grottevol az egyesült német munkáspártok nevében, valamint Bulgária, Románia, Csehszlovákia, Németország, Olaszország, Finnország, Anglia, Svédország, Dánia, Belgium és Ausztria munkáspártjainak küldöttei. Kádár János képviselő rámutatott az egyesülés történelmi jelentőségére és bejelentette, hogy miután a Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt kongresszusa véget ért, amikor is a két párt egyesülését elhatározták, megkezdődik az egyesült pártok kongresszusa. Ezután sorra szólaltak fel a külföldi pártok képviselői, majd Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád bejelentették a százezeres tömegnek, hogy a két párt hivatalosan is kimondta az egységesítést, határtalan öröm és lelkesedés kíséretében megnyitkozást fogadta a bejelentést.

csak újabb vereséget hozhatott számára. A győzelem, az eredmény, a harc határozottságától függ és a munkásosztály pillanatra sem feledheti el, hogy harcban áll.

Ennek a harcnak döntő győzelmére Népköztársaságunk Nagy Nemzetgyűlésének államosító törvénye. Mint háborút viselő hadsereg egységei, gyűltek össze az államosított üzemek és gyárak munkásai, hogy megünnepeljék az eredményt. Miénk a gyár, most már valóban magunknak dolgozunk — ez volt ezeknek a gyűléseknek röviden összefoglalható megállapítása. S amint a küzdelmekben kipróbált hadsereg tudja, hogy az elért győzelem új győzelmekre kötelez, úgy csendült ki a munkások hangjából a tudat, hogy a küzdelem tovább folyik, a csatát nyert hadsereg tovább harcol a végső győzelemig. Ennek a harcnak jellege és feltételei nem változtak, továbbra is az öntudatos munka, a fegyelmesség az, amely irányadó. De a leghatalmasabb fegyvert, a termelőeszközöket kaptuk meg és ezeknek felhasználása biztosítja a végső győzelmet. Eddigi eredményeinkképpen már számos győzelmet értünk el és minden ilyen eredmény hozzájárult a nagy célkitűzések megvalósításához. A kizsákmányolás uralma Romániát a visszamaradt földműves ország állapotában tartotta. A tőkés társadalom, amelyben nem a szükségleteknek megfelelően, hanem a kizsákmányoló osztály érdekeit, szerint termelnek, éppen ebből a szempontból akadályozta meg. — elsősorban a külföldi monopolizáció jólmegfizetett lakájszolgálatában, — az ország haladását. Ahhoz, hogy egészséges, egész társadalmat alkossunk, szükséges, hogy ebből az elmaradottságból kitorjünk. Fel kell építenünk iparunkat, mert jól határozta meg a Román Munkáspárt a feladatot: fejlett ipari-mezőgazda országgá kell válnunk. Mezőgazdaságunk csak akkor fejlődhetik, ha a kor követelményeinek megfelelő gépesítéséről gondoskodunk s ezt csakis megerősített, tovább fejlesztett iparunk biztosíthatja. A népi demokrácia, ami az ország dolgozó tömegeinek kifejezője, olyan állami tartalékokat létesített, amelyeket már éppen ennek az ipari fejlesztésnek, a termelés növelésének céljaira fordíthattunk. Luca Vasile, aki rendbehozta az ország pénzügyeit, már számszerűen bejelentette, hogy milliárdokat fordítottunk e célra és az

okmányosorozat nyilvánosságra hozatala bizonyítja: a mai háborus uszítók támogatták a hitleri támadó politikát

Június 6-án, az angol-amerikai csapatok európai partraszállásának évfordulóján, a Szovjetunió külügyi hivatala újabb fontos okmányosorozatot bocsátott a közvélemény elé, amelyben leleplezik, hogy a mai háborús bujtogatók a második világháború kitörését megelőző időben milyen kapcsolatot tartottak fenn Hitler Németországával.

Az újabban nyilvánosságra hozott okmányosorozat Dirksen volt moszkvai, majd legutóbb londoni német

követ távirati és egyéb jelentéseit mutatja be a háborút megelőző idő angol-hitlerista kapcsolatairól. Különlegesen érdekes Walek párisi német követ 1936 december 26-i keltezésű jelentése, amelyben rámutat arra, hogy francia kormánytényezőkkel folytatott magánbeszélgetéséből arra a megállapításra jutott, hogy Leon Blum hajlandó lenne együttműködni Hitler Németországával és hogy Delbos is hajlandó holtpontra vinni a Szovjetunióval

kötendő kölcsönös segélynyújtási szerződés tárgyalásait.

A Dirksen-féle okmányok arról számolnak be, hogy az angol kormány hajlandónak mutatkozott megállapodást kötni Németországgal, amelynek alapját a német követelések lényeges pontjainak elfogadása képezte volna... Chamberlain angol miniszterelnök 1938-ban arról biztosította a német kormányt, hogy minden lehető módon támogatja a náci Németország igényét a Csehszlovák köztársasággal szemben, 1939 júniusában pedig Wohltat, a német külügyminisztérium magasrangú tisztviselője Londonba érkezett, hogy megkezdje a titkos tárgyalásokat. Javasolta, hogy Anglia és Németország egyezzenek meg a világpiacok felosztásának kérdésében és ponttervezetet is terjesztett elő politikai, katonai és gazdasági szövetség megalkotása érdekében. Az angol munkáspárt vezetői Chamberlain néppellenes politikáját támogatták. Dirksen helyettese, Kort követ tárgyalásokat folytatott Backstone munkáspárti vezetővel, aki kijelentette, hogy Anglia hajlandó a Szovjetunióval ezidőben folytatott biztonsági tárgyalásait megszakítani és megegyezni a hitleri Németországgal. Arról is szólt Backstone, hogy Anglia ez esetben kész nyomást gyakorolni a francia kormányra, hogy bontsa fel megállapodásait a Szovjetunióval és a délkelet-európai államokkal.

A háborús uszítókat jelenléző második okmányosorozattal kapcsolatban a moszkvai rádió megállapítja, hogy a Dirksen-féle jelentések közlésével az imperialista reakciót újabb súlyos csapás érte, mert a széles néptömegek előtt bizonyították: Anglia, Franciaország és Amerika vezető körei voltak azok, akik felfegyverezték a náciizmust támadásra buzdítva azzal a szándékkal, hogy a prédán majd közösen osztzkodnak.

KISIPAROSOK

Az aradi Federáció, kedden június 15-én fél 6-kor a Munka-kamara dísztermében nagygyűlés keretében beszámol a

bukaresti kongresszusról és a kisiparosok jövőjéről. Minden kisiparos ott legyen.

Népköztársaságunk elismerte Izrael államot

BUKAREST. Izrael állam ideiglenes kormányának külügyminisztere, Shertok, június 8-án táviratilag jelentette be a Román Népköztársaság kormányának az önálló zsidó állam megalakulását és kérte, hogy a román kormány ismerje el Izrael államot. A táviratra a Román Népköztársaság kormánya június 11-én válaszolt és tudomásul véve a közölteket, hivatalosan elismerte az új zsidó államot.

FORUM

Előadások 3. 5. 7 és 9-kor

Ma! Bemutató!

Film amelyet minden sportembernek látnia kell!

Győz a szerelem

MARIA DENNIS — ENZO FIERMONTE

Aradi Textilipar R.T. alkalmazásra keres szövőmestereket

akik „Jaquard”-gépen
speciálisták

„A győzelem napjai jönnek!”

Új győzelem napján a kötelelességteljesítés vállalását hirdette Arad munkássága

Leirhatatlan lelkesedéssel ünnepelték az államosításról szóló törvény megszavazását a köztulajdonba vett vállalatok dolgozói

Eljen a Román Munkáspárt! - visszahangozza az egész ország a termelőeszközök államosításának ünnepén

Villámgyorsan terjedt el az ország városiban és falvaiban, mindenütt a dolgozó nép körében az iparvállalatok, bányák, bank, biztosítási és szállítványozási vállalatok államosításának híre. A munkásság mindenfelé kitörő lelkesedéssel fogadta a hírt és a munka emberei, városban és falun egyaránt, a történelmi eseményt megilletően értékelték az esemény jelentőségét, amelyet így foglaltak össze: „miénk a gyárak, miénk a termelőeszközök tulajdona: őrizzük azokat, mint a szemünk fényét.” Az idősebb munkások, akik teljesen ismerik a munkaadói kizsákmányolás minden sötétjét, különösen nagy felindulással vették tudomásul az államosítást.

Fiaórok és idősek, nők és férfiak azonnal gyűlésre léptek össze a gyárakban, hogy hallgassák a dolgozó nép szavát, amely kötelezettségvállalást jelent, hogy a munka még nagyobb lendülettel folyik ezentúl, hogy szeretettel és odaadással támogatják az új vezetőket, akik a munkásság sorából kerültek ki és hogy eddig ismeretlen fejlődés útján viszik előre a nép, a dolgozó tulajdonává vált üzemeket. Megfogadta a munkásság, hogy növeli az éberséget, megakadályozza és kiméletlenül letéri a szabatásznak még csak kísérletét is.

A Scanteja beszámol arról, mint mozdultak meg a főváros dolgozó tömegei és gyűltek össze a gyárakban, hogy kifejezést adjanak lelkesedésüknek, munkakészségüknek, odaadásuknak. Ugyanígy az ország minden városában és a kisebb helyeken is, ahol iparvállalatok működnek, úgy zúgott fel a lelkesedés, mint egyetlen ember őszinte, igaz megnyilvánulása.

Ez volt a hangulat a gyárakban és üzemekben is, ahol péntek délután a munka emberei, kétféle dolgozók és értelmiségiek egyaránt, a történelmi pillanat hatása alatt fejezték ki egységes akaratukat: a közösség tulajdonává vett gyárakat a népi demokrácia az új társadalom gazai bástyáivá avatják. Arad munkásai, mint a nagy küzdelem csatáztatásáért üdvözölték az államosítást. A munka hadseregének harci egységei gyűltek össze, hogy a győzelem feltételeként kifejezést adjanak és az újongás, amely a péntek délutáni gyűléseket jellemezte, azt hirdette, hogy magasan lobog a harci szellem a város dolgozóinak lelkében.

Ember embernek mondotta el úrra és úrra a hírt. Mindenki tudta és mindenki újra elmondotta: miénk a gyár, miénk a termelőeszközök tulajdona. Ma, amikor az új nagy harci győzelemről beszéltek, a munkások nem szüntenek meg elismélni: a Ro-

mán Munkáspárt kezdeményezésére történt ez a sorsdöntő határozat. A munkásosztály öntudata csillogott a szemekben, amikor a munkások Pártjukról beszéltek és minden megállapítás, az esemény megtárgyalásának minden következtetése oda-

Miénk a gyár! Miénk a termelőeszközök tulajdona!

Az ITA-gyár dolgozói, nők és férfiak, munkások és műszaki szakemberek, a színes szövöde mögötti nagy udvarra gyűltek össze. Csak két nappal ezelőre azért gyűltek össze, hogy a Szovjetunió nagy harati gesztusát ünnepeljék meg. Most a gyűlés kezdetekor diadalmasan csendült fel az Internacionálé: „A győzelem napjai jönnek!”

Jordanov Svetco, a Román Munkáspárt ITA-körzetének titkára szólott elsőnek a munkássághoz és ünnepélyesen bejelentette: a Nagy Nemzetgyűlés ma megszavazta a fontosabb iparvállalatok államosításáról szóló törvényt és így ez a gyár az övé, akik dolgoznak.

Viharosan tört ki a lelkesedés, tapsorkán és a lelkesedés kiáltásainak forrgetege hirdette, hogy a munkásság megértette a bejelentés fontosságát. Munkások ölelkeztek össze, a szemekben az öröm csillogása lobogott és alig csendesedett el a lelkesedés vihara, amikor Jordanov Svetco bemutatatta az ITA-gyár új igazgatóját, Békési Istvánt, aki ezeket a szavakat intézte munkástársaihoz:

— Elvtársak! Kötelezettséget vállaltok arra, hogy mindent elkövetek az ötéves terv érdekében, akik ebben a gyárban dolgoznak. Azért, hogy munkánk minél eredményesebb legyen, kérem, hogy állandóan álljanak mellettünk, s a munkát együttesen folytassuk, hogy méltónak bizonyuljunk arra a bizalomra, amelyet államunk, a munkásosztály és élcsapata, a Román Munkáspárt tanúsít irántunk!

Békési István őszinte megilletődöttséggel mondotta el szavait és valóban a munkások szívéhez, lelkéhez szólott.

Az ITA új munkásigazgatójának

A munkássággal, a munkáspárttal!

Az Indagrara munkássága is leirhatatlan örömmel fogadta a nagy változást és ünnepelte az új vezető kinevezését igazgatót, Siman Ian Irimiet. Martin Theodor, az üzembizottság elnöke a népi demokrácia nagy megvalósításait ismertette, majd rámutatott az államosítás fontosságára. Az emlékező munkások szakszervezete révén Horváth, a RMP harmadik körzeti képviselőjében Teaha titkár szólott az Indagrara munkásai

vezetők, hogy a munkásosztály vezérkara, a Román Munkáspárt győzelemről győzelemre viszi a legelőrehaladottabb osztályt, amely, mint a város és falu dolgozói szövetségének vezető lényezője, biztosítja Népköztársaságunk nagyszerű fejlődését.

szavai szellemében azután három határozatot hozott a gyűlés, amelyeket a Román Munkáspárt Központi Bizottságához, a Román Népköztársaság Kormányához és a Nagy Nemzetgyűléshez juttattak el.

Ugyanilyen lelkesedés jellemezte az aradi Astra munkásságának péntek délutáni gyűlését is.

Péreczig ünnepelték a harcok munkásosztály élcsapatát, a Román Munkáspártot, a történelmi jelentőségű nagy reformok kezdeményezőjét és az ünnepelés még fokozódott, amikor Ors Cor nél, a Párt képviselője bejelentette a vállalatok államosításáról szóló törvény megszavazását és azt, hogy az Astra vezetőségével Antoniu mérnököt, az eddigi igazgatót bízta meg.

A pezsgő lelkesedés hangulatában összegyűlt tömeghez Fericeanu, a fém- és vegyipari szakszervezet elnöke is szólott, aki hangsúlyozta, hogy

az aradi Astra-gyár munkásságának sorából hét munkást neveztek ki különböző aradi állampolgári vállalatok igazgatójává, ami a gyár munkásságának politikai és kulturális teljesítését bizonyítja.

Szűnni nem akaró ünneplés közepette beszélt az Astra munkásaihoz Antoniu mérnök, az immár államosított üzem igazgatója, aki kinyilatkoztatta:

munkára, teljes odaadással és az eddigénél is nagyobb teljesítmény elérésére éret kötelezettek magukat.

Végül egyhangú lelkesedéssel fogadták el a RMP Központi Bizottságához a Nagy Nemzetgyűléshez és a Népköztársaság Kormányához küldött határozati javaslatot.

hoz, végül Simandan Irimie, az új igazgató ezeket mondta:

— Kérem tekintsenek annak, ami vagyok: a munkásosztály fiának. Ha ma, mint igazgató beszélek, ez a munkásosztály harcának következménye a harcnak, amelyet a Román Munkáspárttal az élen folytat. Kérem az elvtársakat, hogy segítsék munkámat, mert csak együtt és csakis egyesült erővel tudjuk

teljesíteni a ránk váró feladatot.

A FITA szövögyár munkássága az étkezde helyiségében gyűlt össze és amikor Lup Gligor, az üzembizottság nevében megnyitotta a gyűlést, a munkások öröme és lelkesedése nem ismert határt. Rusu Mihai a textilszakszervezet küldötte közölte, hogy

a FITA gyár is az államosított üzemek közé tartozik és a hírt a munkások az öröm őszinte kitörésének nagyszerű megnyilatkozásával fogadták.

Bejelentette Rusu Mihai, hogy az államosított üzem igazgatója Muntele Dumitru munkás és a bejelentést nagy taps, éljenzés fogadta:

a FITA dolgozói elégtétellel vették tudomásul, hogy az államosított üzemet munkástársuk vezetni.

Muntele Dumitru támogatást, együttműködést kért és hangsúlyozta, milyen nagy és felelősségteljes feladatnak tekintti megbízatását. A FITA munkásai is üdvözlő táviratokat küldtek a RMP Központi Bizottságának, a Kormányának és a Nagy Nemzetgyűlésnek, majd Engel Ernő magyar nyelven ismertette az elhangzottakat.

Több munkásfelfutás is elhangzott arról, hogy a FITA dolgozói teljesítményükkel vállalják a nagy feladatok teljesítését.

Az összes államosított vállalatok munkássága ünnepén!

A Cukorgyár munkássága a gyár kultúrtermében gyűlt össze, de már az udvaron csoportokban éltek és ünnepelték a Román Munkáspártot.

Feszült figyelem közepette nyitotta meg a gyűlést Besesek László, az üzemi bizottság tagja. Bejelentette a történelmi eseményt: a gyárak államosítását és bemutatatta az ennek következtében kinevezett új munkásigazgatót: Bogdan Vasilet, akit szeretettel ünnepelték. Utána Govici Francisc, az üzemi bizottság titkára ismertette az esemény nagy horderejét, amelynek folytán

a gyárakat — mint az utolsó fegyvert — kivették a tőlük kezéből, akik eddig vagyonokot gyűjtöttek a munkásság véres verejtékéből.

Kiemelte a munkásosztály és élcsapata: a Román Munkáspárt óriási szerepét abban a harcban, amely végül — az eddig elért eredményeken keresztül — a maihoz vezetett. Lelekes taps csattant fel és a munkások helyükön felugrva ünnepelték. Beszél: még Baba Ioan, a

Munkáspárt megyei bizottságának küldötte is. Bogdan Vasile, az új munkásigazgató pedig rövid, közvetlen szavakkal köszönte meg a bizalmat és fogadalmat tett, hogy minden erejével igyekszik ezt a bizalmat kiérdemelni. Ehhez kérte a munkás-ság ösztönös támogatását.

Az üzemi bizottság nevében Nadasci George, a munkások részéről pedig Ercean Mihail, Doszda Ferenc és Laszki János munkások biztosították az új igazgatói teljes támogatásukat.

Az Arad-Hegyaljai Villamos Vasút műhelyében az üzem többszáz dolgozója jelenlétében Danila Simion üzemi bizottsági elnök nyitotta meg a gyűlést, vázolta a nagyfontosságú eseményt: az üzem államosítását, majd bemutatta az új igazgatót, Sándor Gyulát, aki maga is munkás-sorból került most a vállalat élére. Több felszólalás hangzott el és végül Blagaila Ion felolvasta a táviratokat, amelyeket a kormányhoz, az Országos Szaktanáchoz és a Román Munkáspárt Központi Bizottságához küldtek.

Az IMASA üzemből Tóth Mihály, az üzemi bizottság elnöke a gyár dolgozóit jelenlétében nyitotta meg a gyűlést, majd Ligeti Aladár ismertette teljes részletekkel a nagyfontosságú eseményt. Horváth Pál, az IMASA-gyár új igazgatója szólt fel ezután és a munkatársak támogatását kérte az eredményes tevékenységhez.

Hasonló hangulatban ünnepelték az összes államosított vállalatok munkásai.

Rádióműsor

Hétfő, június 14

BUKAREST. 13.25: Vladescu Ionnel zenekara játszik. 14: Hírek. 14.30: Magyar közvetítés a 48 méteres rövidhullámú állomáson. 18: A vidéki sajtó szemléje. 18.10: Man dolinzenekar játszik. 18.45: Kultúrsemlé. 19: Magyar közvetítés. 19.30: Az iskolák órája. 20: Hírek. 20.20: Zenei előadás. 21: Könnyű zene. 21.30: Sportjelentések. 21.40: Énekhangverseny. 22: Hírek románul, majd oroszul. 22.30: A rádió vonósnyegese játszik. 23: Román énekek és táncok.

BUKAREST II: 13: Orosz szimfonikus zene. 14: Román népzene. 14.30: Vidám dallamok. 20: Operast. 22.30: Kétzongorás hangverseny.

BUDAPEST. 13.15: A népek zeneje. Előadás hanglemekkel. — 14.10: Elbeszélés. 14.30: A házi-együttés játszik. 16: Kalandozás a zeneörtönetben. 16.35: Petőfi kora. 17: Hírek. 17.15: Üzenetek a Vásárból. 17.35: Szív küldi a szívnek. 18: Valentin Katajev rádiójátéka: „A zöld papagály”. Előadás a stúdióból. 18.45: Ének. 19.30: A falu hangja. 20: Hírek. 20.30: Magyar muzsika. 21.40: Hangos Híradó. — 22.30: Gordonkahangverseny. 23: Esti zene.

BUDAPEST II: 21.30: Debrece-ni Kiss József cigányzenekara muzsikál.

CSÁKY ÓRÁS
elismert legjobb óra-
javító műhelye
Arad, Köztársaság-utja és Cloara-u.
sarok

Moszkva, a hatalmas szovjet ipar központja

A Szovjetunió fejlett iparának központja maga a főváros: Moszkva, ahol a sokszereplős gyár és üzem működése az acélöntéstől kezdve a bonyolult gépek, munkapadok, finom műszerek és szerelmények, valamint a közszükségleti iparcikkek előállításáig mindent felölel. A Szovjetunió fővárosának üzemei egész sor új iparcikk gyártását sajátították el, amelyek a közeli hónapokban még nagyobb mennyiségben kerülnek piacra.

A moszkvai Sztálin autógyár védjeggyel ellátott autót az egész szovjet országban ismerik és kedvelik. Eddig is sokféle gépkocsit készített a gyár és pedig olyan tehergépkocsifajtát, amely nagy szolgáltatásokat tett a háború során, személy- és luxuskocsikat, most pedig elkészítették a ZISZ-150 új fajta teherautó első sorozatát. Az új típusu gép teherbírása 5 tonna, tehát egy tonnával több, mint az előző típusú, motorja pedig 90 lóerős. Sokkal gazdaságosabb a réginél és

irányítása is egyszerűbb, a kezelőkezete pedig olyan tökéletes, hogy a vezető szükség esetén szinte pillanatok alatt megállíthatja a kocsit. Az új teherautók gyártása a tehnikai legújabb vívmányainak alkalmazásával folyik. A munkás megnyom egy gombot és abban a pillanatban az ellenőrző táblán kigyullad egy kis lámpa. Két percig ez pontosan annyi ideig, amennyi a ZISZ-150 típusu autó motorblokkjának megmunkálásához szükséges. Ha valamelyik gépnél hiba van, a lámpa kialszik. Az autógyártó rénsor 16 gépből áll, amelyek egyidejűleg futnak, marnak, vágnak és csiszolnak. Az egyik nagy mechanikai gyár a mezőgazdasági gépek sorozatgyártását végzi és vontatóhoz csatolt mezőgazdasági gépeket ad a traktor állomásoknak és kolhozoknak. E gé-

pek sajátossága az, hogy nem külön kapcsolódnak a traktorokhoz, hanem közvetlenül a traktorok szerelhetők, amivel sok fémel takarítanak meg és a gépeket maguk traktorvezető kezelhetik. Ugyúgy készítették el az első hószóró és jégtörő gépeket is a kolhozok számára, amelyek azért szükségesek, mert a hideg napokban gyakran kemény jégréteg borítja a földet és hegyoldalakat, aminek következtében lehetetlené válik a legeltetés.

A moszkvai Televízor szövetkezet elkészítette a TNG-19 típusu új fajta televíziós készülék első sorozatát. Az új készülék hossza 65 cm., magassága 40 cm. és kezelése rendkívül kényelmes. Baloldalán van a hangszóró, jobboldalán a televíziós lemez, ami nem nagyobb egy levelezőlappal. A géppel folytatott próbák jól sikerültek, a képek élesek, a készülék hangja tiszta volt. A Televízor ezévből 120 ilyen televíziós vevőgépet készített.

MŰVÉSZLET

A RENDFELJÜZÉS

Az angol társadalom felsőbb színterének éleszavú bírálója, Priestley — a maga eszközeivel a szociális leucseje alá egy gazdag angol családot, amelynek tagjairól lerántja a leplet. Az alapötlet nem sokban különbözik Priestley másik színművétől, a „Veszélyes kanyaroktól”, abban is a család minden tagjáról kiderül „valami”. Jóllehet Priestley egyénre szabja a társadalom foglalkozásait, — általánosságra gondol, mégis meg kell állapítanunk, hogy nagyonis a felületről szemézi ki a korhadó társadalom jeleseit. Főlényes biztonsággal, sok iróni leleményességgel sorakoztatja fel vádjait, de sohasem nyúl a tulajdonképeni bajok mélyére.

Az ünnepelő családhoz váratlanul betoppánó rendőrfelügyelő, aki egy orgyilkosság hátterét nyomozza — és a család minden tagjára ráolvassa a büntetést. — az első felkiáltást, aki vádlóként lép fel a „felsőbb” osztály ellen.

A színmű, ha elhatárolva is, éles bírálatot mond és megvilágít dolgo-

kat. Írója jól ismeri ezt az öszö, saját érdekeit néző, profitot hajszoló, másokat lenéző, saját gőzjében tetszelgő társadalmat és nagyszörű, élő alakokat mintáz meg. Remekül érti a színpadtechnikát és szellemes párbeszéddel, mesteri felépítéssel, fordulatával feltétlen hatást gyakorol a nézőre. Vita nem férhet ahhoz, hogy bírálatra erkölcsi alapon áll.

Ismét meggyőződhettünk arról, hogy a marosvásárhelyi színészek milyen nagyszerűen játszanak színpadon. Tetszetős, stílusos színpad, gondos rendezés, kiváló játék harmóniája fővárosi szint adott. Dolly Ferenc helyes felfogással tökéletesen visszaadta az író elképzeléseit, játéka valóban kitűnő volt. Remek jellemrajzot adott Szabó Ernő, ez a színdarab, nagyszerű színész. Hamvay Lucy szívesen kifejezően. Kőszegi Margit jó kvalitással, Kovács Dező egyszerű és céltérő alakítás-sal. Anatól Constantin sok talentum-mal, hűséggel tett eleget a színmű követelményeinek. (—)

Az „Új világ hajnalán”

című látványossággal szerdán mutatkozik be az aradi művész szakszervezet művész csoportja

Beszámoltunk arról, hogy az aradi művészek, írók és újságírók szakszervezete művész-csoportot szervezett, amely hónapok óta tartó próbák után június 16-án, szerdán tartja első bemutatkozó előadását. A

művész-kollektiva „Új világ hajnalán” címen, Székely István rendezésében, tízenkét képből álló énekes-táncos revüt állított össze és ennek ötletes összekötő szövegét Fáskerü Erzsébet írta. Az „Új világ hajna-

OMNIA MA: 3. 5. 7 és 9 órákor
Vasárnap 3. fél 5. 6. fél 8 és 9 **a kertben**
Alida Valli-Amadeo Nazari
SIRONTULI SZERIELEM
Szendhel világhírű regénye „Vanina Vanini”

lán” revűben a Fonóban, Éjjeli zene, Strauss valcertől napjainkig, Kaukázusi idill, a Munka szimfóniája tánckompozíciók, Fáskerü Erzsébet „Artisták” című egyfelvonásos, Ágoston Mária, Wonga Kató és Bánvász Mónika „Hindú dal” ének-hármasa, Porsika és Igorov tréfás jelenete emelkedik ki. A bemondást Porsika Ioan, Igorov Ioan, Timotici Eftimiu, Bíró Jenő, Wonga Kató és Buda József végzik. Az egyes képekben Szócs Matyó, Szócs Rózi, Lénárt nővérek, B. Horváth Anikó, Pintérné Wonga Kató, Jámor Klára, Cernus Elena, Kelemen Irén, Kiss Gizella, Nagy Mária, Stanciu Ecaterina táncosnők, Pintér Jenő, Wiesner József, Simon Ernő, Jámor János, Károlyi Béla táncosok, Ágoston Mária, Bánvász Mónika, Wonga Kató énekesnők, Rauchweger Dávid énekes, Bíró Jenő, Buda József, Igorov, Porsika, Timotici Eftimiu. Tóth Eszti színészek szerepelnek. A látványos díszleteket Erdélyi Károly tervezte, Tóth és Sarbu készítette el. A művész-kollektiva saját zenekarral rendelkezik, amelynek vezetője Zimmer, míg a zongoránál Weisz Tihor ül.

Az „Új világ hajnalán” 16-án, szerdán este fél 7 órákor, 18-án, péntek este fél 9 órákor, másnap, szombat este 6 órákor és este 9 órákor, vasárnap délután 4 órákor és este 7 órákor kerül bemutatásra. Az aradi előadások után a kollektiva romániai körútra indul.

Ma este a marosvásárhelyi Székely Színház búcsúelőadásában:

a Rendőrfelügyelő

A nagy sikerrel vendégszereplő marosvásárhelyi Székely Színház ma, hétfő este 9 órai kezdettel tartja búcsúelőadását, amelynek során a „Rendőrfelügyelő”, Priestley világsikerű vígjátéka kerül színre. A rendkívül érdekes, mindvégig lebilincselő színmű főszerepeit Dolly Ferenc, Szabó Ernő, Hamvay Lucy, Kőszegi Margit, Kovács Dező, Anatól Constantin alakítják.

SPORT

Hatalmas tömegek az „Ifjúsági Egységkupa” versenyein

Az „Ifjúsági Egységkupa” versenyei a fiatal sportolók ezreit mozgósították az egész országban, így Aradon is. Az elmúlt héten és vasárnap atlétikai számokat bonyolítottak le, de a legtöbb helyen még nem fejezték be az előmérkőzéseket. Így is több jó eredmény született és néhány kiváló tehetség került ki, főleg a nagy tömegben felvonuló katonai versenyzők köréből. A hét folyamán befejezik az előmérkőzéseket és azután sor kerül az üzemek, iskolák és katonai alakulatok közötti versenyekre.

A tartományi bajnokság küzdelmei során az AMTE-Astra vereséget szenvedett

Temesváron megkezdődtek a tartományi labdarúgó bajnoki küzdelmek az egyes kerületi bajnokok között. Az első fordulóban az AMTE-Astra a boksánbányai Viforul Dacia-val került szembe és hosszabbítás után vereséget szenvedett. Az eredmények egyébként a következők: CSM Targuljiu—CFR Karánsebes 5:1. Bohn—Lahovari AL liceum 3:0 (forfait), ILSA—Lónya 5:1, Viforul Dacia Boksánbánya—AMTE Astra 2:1.

Szép küzdelmek a klubközi uszóversenyen

Vasárnap délelőtt a főzoltólaktnyában lévő medencében klubközi uszóversenyt rendeztek, amelynek egyes számaiban szép küzdelmek voltak. A győztesek a következők: 100 m. férfi hátúszás: Mladin CFR 2 p 24.3 mp, 100 m. férfi mellúszás: Hönig CFR 1 p 25.2 mp, 33 m. gyermek gyorsúszás: Borza AMTE-Astra 24.4 mp, 3x100 m. vegyes staféta: CFR II 4 p 23 mp, 50 m. női hátúszás: Novac CFR 1 p 06 mp, 50 m. katonai gyorsúszás: Hozdovits 37.8 mp, 33 m. gyermek mellúszás: Calinescu II Astra-AMTE 29.2 mp, 16 m. kisgyermek mellúszás: Uzsora 47 mp, 100 m. férfi gyorsúszás: Virag CFR 1 p 19 mp, 200 m. férfi gyorsúszás: Tomescu II CFR 2 p 54 mp, 50 m. katonai mellúszás: Hozdovits 45.6 mp, 4x50 m. gyorsváltó: CFR I 2 p 14.1 mp. Vízipólóban: CFR — Iskolaj vegyes 7:3 (2:1).

Aradi csapatok vidéki eredményei

Szombaton és vasárnap az aradi csapatok vidéken szerepeltek és pedig sikeresen, csak a CFR tartalékos csapata szenvedett vereséget Borossebenben. Az eredmények: Szombaton: CFR Arad—CFR Temesvár vegyes 3:0 (0:0). Vasárnap: Sebisana—CFR Arad 4:0 (0:0), AMTE-Astra—Szatmári Törökvis 4:2 (1:1), Indagrara—Virtutea 7:2 (2:0).

Mindössen a „Jövő”-ben

A Nagy Nemzetgyűlés Sztálin vezértábornagyhoz intézett távirata

Megírtuk, hogy a Nagy Nemzetgyűlés köszönő táviratot intézett Sztálinhoz, a háborús kártérítés összegének 50 százalékkal történt csökkentése alkalmából. A távirat szövege a következő:

JOSIF VISZARIANOVICS SZTÁLIN

Moszkva, Krem.

A Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése különös örömmel véve tudomásul az Ön levelét, amelyben közli a szovjet kormány határozatát a hadikártérítések 50 százalékos csökkentéséről, amely levelet válaszként küldött a Román Munkáspárt kezdeményezésére kormányunk által küldött levélre; az egész dolgozó nép mélyszéles elismerését fejezi ki eme új és rendkívül jelentőségteljes segélyért, amelyet a Román Népköztársaságnak nyújtanak.

Mi, ebben a segélyben, amelyet csak a szocialista állam Szovjetunió nyújthat, a Szovjetunió nagy és állandóan növekvő gazdasági erejét látjuk, amely képessé teszi arra, hogy megerősítse a vele baráti országoknak nyújtott gazdasági segítséget és a szovjet külpolitika kifejezését látjuk benne, amely támogatja az újjáépítést, nemzeti függetlenségük biztosításáért, a demokrácia és a béke biztosításáért küzdő népek harcát.

Tudatában vagyunk annak, hogy ez az annyira fontos gazdasági segítség, amely meggyorsítja a Román Népköztársaság fejlődését, csak ama tény által vált lehetségessé, hogy a mai, a Szovjetunió győzedelmes hadseregének ereje által felszabadított Románia, véglegesen szakított a kizsákmányoló osztályok bel- és külpolitikájával, amely az idegen imperializmus szolgálatában állott. A Román Népköztársaság, a munkásosztályal az élet, elhárítva zottan halad az igazi demokrácia, a Szovjetunióhoz fűződő barátság és szövetség, a világ népei közötti tartós béke cselekvő harcának útján.

A román nép ezt a segítséget Népköztársaságunk minden szempontból való fejlődésének meggyorsítására használja majd fel, ami cselekvő tényezője az imperialistaellenes demokratikus tábor megerősítésének, megerősítő tényezője az egész világ békeerőinek.

Arra kérve Önt, hogy népünk köszönetét továbbítsa a szovjet kormányoknak és népeknek, a Szovjetunió dicsőséges Kommunista (bolsevik) Pártjának, különös szeretettel fordulunk gondolatban, teljes elismerésünkkel Ön felé, aki mindenkor a gyűlölködést mutatót a harcra és munkával történő újjáépítés, az új élet, szabadság és boldogulás útján elindult népünk iránt.

Éljen a nagy Szovjetunió!

Éljen a román-szovjet barátság!

Éljen Sztálin vezértábornagy, a népek zseniális vezetője!

Clement Gottwald, a csehszlovák Köztársaság elnökjelöltje

PRAGA. A Tass-iroda jelenti: A Csehszlovák Kommunista Párt Központi Bizottságának és a nemzetgyűlés képviselőinek együttes értekezlete egyhangú állásfoglalással elfogadta Kopecki tájékoztatásügyi miniszter javaslatát, hogy a Nemzeti Egységfrontnál a megüresedett államelnöki tisztség betöltésére Clement Gottwald személyét javasolják. A értekezlet egyhangú határozattal fogadta el azt a javaslatot is, hogy a minisztertanács első miniszterelnökhelyettesévé és a csehszlovák szakszervezetek központi tanácsának elnökévé Zopotocki Antoniu váltasszák.

A köztársasági elnök személyének megválasztására ma, június 14-én, hétfőn kerül sor.

A marosvásárhelyi Székely Színház előadása a munkásság számára

Az Aradon időző marosvásárhelyi Székely Színház ma délután 5 órai kezdettel a Szaktanácossal együttműködve munkáselőadást rendez a színházban. Ennek során színre kerül Goov és D'Usséanu világsikerű színjátéka, a „Mélyek a gyökerek” és erre az előadásra ezer jegyet adott

ki a Szaktanács a munkásság részére. Ünnepi hangulat kölcsönöz az, hogy az első felvonás után a Szaktanács a munkások nevében emléklapokat nyújt át a társulatnak, amelynek nevében Méliusz József művészeti vezérfelügyelő válaszol, aki ma érkezik Aradra.

URANIA

Szenzációs

szovjetfilm

Kincs a hegysszorosban

Utolsó nap

Ma 3, 5, 7 és 9 kor

Ujjászervezik Arad és Nagyvárad színészcsapát

A Román Munkáspárt arad megyei lapja, a Patriotul bukaresti tudósítás alapján beszámol arról, hogy az aradi színház ügyében döntés történt Bukarestben. A színészeti vezér felügyelőségen a nyugati határmenti városok színházi megbízottainak bevonásával tárgyalások folytak és ennek során elhatározták, hogy az aradi és nagyváradi társulatokat augusztus elsején hatállyal feloszlatják és teljesen új alapokon új társulatokat szerveznek. A határozat szerint Aradon szervezik meg a román prózai és operett-színházat, míg Nagyváradon a magyar prózai és operett társulatot. Mindkét társulatot állami támogatáson (szubvencióban) részesítik, azonkívül vasúli kedvezményeket kapnak. A román társulatot a nagyváradi és szatmári volt román színházak jobb erőivel kiegészítik és bukaresti színészeket is szerzdtetnek, ugyancsak a nagyváradi székhelyű magyar együttest is — amelyhez Arad is tartozik majd — magasabb színvonalra emelik. A két társulat nemcsak Aradon és Nagyváradon, hanem Erdély más városában is rendez előadásokat.

Aradon szeptember elsőjéig az Aro mozi helyén most épülő nyári színházban a most alakuló együttes június 25-én kezdi meg működését.

Felkérem volt osztálytársaimat, akik 1913. évben az aradi Főgimnáziumban érettségiztek, hogy június 28-án megtartandó 35 éves találkozó céljából címüket velem közöljék. Schwartz Arthur, Episcopul Radu 5. telefon 20-70.

Értesítés a gyakorló könyvelőknek. A továbbképző tanfolyamra beiratkozottak két csoportban hallgatják az előadásokat. Az A-csoport hétfőn és csütörtökön este 8 órai kezdettel, a B-csoport kedden és pénteken ugyanabban az időben. Első előadás kedden, június 15-én este 8 órakor a B-csoportnak, a magántisztviselők szakszervezetének nagytérben.

A Megyei Szaktanács kultúr-osztálya, amelynek hivatalos helvi-sége eddig a Kultúrpalotában volt, ezentúl a Köztársaság útja 96 számú ház emeleti helyiségeiben működik. Bejárat az Ilies féle dohány-tözsde melletti kapun.

Felhívás. Felhívjuk az aradi Nyugdíjasok Kölcsönös Segélyző-egyesülete összes tagjait, hogy június 30-ig az Eminescu uccai irodánkban a tagsági könyvecskéikkel, — ellenőrzés végett, — jelentkezzenek. Az elnökség.

COLO: Műszíni

Az Ujpest veresége a magyar bajnokság meglepetése

BUDAPEST. A magyar labdarúgó-bajnokság vasárnapi fordulójának nagy meglepetése az Ujpest veresége. Az eredmények a következők voltak: EMTK—Ujpest 2:1, Sal BTC—ETO 2:1, MTK—Haladás 3:1, Kispest—Szeged 5:0, Vasas—DVSC 5:1, Szolnok—Szentlőrinc 1:0, Csepel—Elektromos 6:0.

Belföldi gyorsposta

A Román Nemzeti Bank közleményt tett közzé, amelyben rámutat arra, hogy az iparvállalatok, bankok, bányavállalatok és szállítási vállalatok államosításáról szóló törvény nem érinti a gyűjtés céljából elhelyezett bankbetéteket és hogy a Nemzeti Bank, min az állam megbízta, a június 14-ig elhelyezett bankbetétekért teljes biztosítékot vállal június 15-től kezdve, minden lakarekbitét-tulajdonos köteles 30 nap leforgása alatt a CEC, vagy a letéti pénztár által kibocsátott lakarekbitétkönyvré átcserezni betétkönyvét. Ugy a CEC, mint a letéti pénztár továbbra is a 30 nap alatt is, elfogad betéteket.

A cukorgyári hivatal hivatalos közleményt bocsátott ki, hogy a kereskedők és szövetkezetek bármilyen mennyiségű cukorral, eljuttatják magukat, a szabadforgalmu cukorkészletből. A kereskedők és szövetkezetek azután bármilyen mennyiségű cukrot eladhatnak szabadforgalomban a lakosságnak, a vevők igénylésének megfelelően.

Az államvasutak vezérigazgatósága közli hogy június 15-én 24 órától a gyorsvonatok különbözeti-jegyzeit különválasztják a Rapid-vonatok helyjegyeitől. A gyorsvonat különbözeti-jegyjeinek ára változatlan, a Rapid helyjegyek pedig a következők: I.—250 kilométer: I. osztály 200, II. osztály 150, III. osztály 100 lej. 250 kilométeren túl: I. 300, II. 225, III. 150 lej. Kedvezményes helyjegyek — csak bármely távolságra érvényesek — a következő árban válthatók: I. 100, II. 75, III. 50 lej. A fenti árakban a rendkívüli adó és az IOVR illeték is belefoglaltatik. Minden helyjegyre tartával rá kell írni az új árat. Az utazóközösség a Rapid vonatok használatánál úgy a gyorsvonat különbözeti-jegyét, mint a Rapid helyjegyet köteles megváltani. Kivételt képeznek azok, akiknek szabadjegye gyorsvonatra is érvényes, felülfizetés nélkül, ezeknek kedvezményezettjei tehát csak a Rapid helyjegyet fizetik meg.

A postavezérigazgatóság közli, hogy újabb intézkedésig Palesztinába egyszerű, vagy ajánlott levelet csak repülőposta útján vesznek fel. Ez a rend újabb intézkedésig marad érvényben.

A kereskedelmi minisztérium rendelkezése értelmében a „Bucuresti” Állami Aruházat feljogosították, hogy Buzauban, Pitestiben, Targovisten, a campuuggi Muscelban, Ro siornj de Veden, Alexandriában, Giurgiuiban és a falomítái Sloboziai főközületet létesítsen.

A postavezérigazgatóság és az állami nyugdíjpénztár között megállapodás jött létre, amelynek értelmében úgy a fővárosban, mint vidéken, postautalványokon kézbe sítik a jövőben a nyugdíjakat. A állami nyugdíjpénztár már meg is kezdte a nyugdíjasok lakcímeinek összeírását. Az összeírás befejezése után nyomban meg is kezdik a nyugdíjak új rendszerű kiadását. (Agerpres).

FILM

Maxim ifjusága Filmbemutató a CORSO-ban

Maxim fiatal gyári munkás, aki az élet nagy igazságtalanságairól, fájdalmairól, problémáiról, nem tud még semmit. Gondtalanul, kacagva suhan át az egymást váltó napokon és csak akkor döbben rá, hogy valami nincs rendjén, amikor munkástársait agyonzuzza a gép, mert hiányzik a védőberendezés. És még tudatosabbá válik előtte a kizsákmányolás, az egész hatalmas társadalmi osztály keserősége, amikor a gyárigazgató, közömbösen megvonja a vállát: részeg volt, ezért ölte meg a gép. Ezt a felelősség alóli kibuvást villogó rendőrkard, kancsuka és élesre töltött fegyver támasztja alá és erősíti meg. Mert 1910-et mutat a naptár, a gyár Szentpéterváron van és Románov Miklós a koronás tömeggyilkos ül a cári trónon.

Az ifjú Maxim lassan ismeri fel osztályhelyzetét és ez a felismerés elvezeti az egyenlőtlen társadalmi berendezkedés ellen küzdők, a forradalmat előkészítő bolsevisták közé. Ott van a gyűléseken, röpdédulákat terjeszt, sztrájkot szervez, büntetésben tiltakozik a rendszer ellen. Egyik pionírja annak a földalatti mozgalomnak, amelyből kinőtt és szélesre terebélyesedett a későbbi Szovjetunió Kommunista Pártja.

Maxim ifjusága küzdelemes volt. Ve rekedett rendőrökkel, az Ochfana besugoival, menekült, bujkált, szelvedett börtönben, látja kellett miképp hurcolják mellőle vesztőhelyre küzdő elvtársait és nem csüggedt, mert erejét megacélozta a hit, ami mindennél erősebb. Meghatóan szép szerelmi történet húzódik végig ezen a nagyszerűen felépített és mozgalmas filmen. Szerellem, ami az üldöztesbe sarjadt ki és amit az eszméletlen folyó harc szepített meg. Látnunk hatalmas tömegmozdulásokat és megcsillan a szomorúságban a keserűesen vidám orosz humor is.

Boris Kirkov, aki Maximot alakítja, kivételesen nagy művész. Csupa lelkesedés és diadalmas ifjuság, aki ben van akarás és tett. Stepan Kain cov, V. Kibardina és N. Tarhanov szintén tehetséges színészek. Nem ke resnek mesterséges hatásokat, természetesekek és emberiek. Koznytov és Trauberg képzett rendezők, akikben megvan a képesség, hogy egy kort megjelenítsenek. A Maxim ifjusága amellet, hogy dokumentumfilm, egyformán szól az érzelmehez és értelemhez. A közönség megértés sel és érdeklődéssel fogadta a szovjet-filmgyártásnak ezt a jól sikerült új termékét. (k. s.)

Kalendor, vagy nem kalendor

a „Kincs a hegyzorosban” című szovjet film

Ugy látszik, még nem vesztek ki a „csak profitért” reklámszakértők, a nyugati propaganda-kultúra eme „mohikánjai”, akik görcsösen és fanatikus hittel ragaszkodnak a régen mindég és feltétlen bevált recept szerinti „szak kifejezésekhez”. Például: Csak felnőtteknek!... Véralgyszóton izgalmas!... Borzalmas hajója!... stb. Vagy mint a fentnevezetinnél: Szenzációs kalendorfilm!

Rendkívül felcsigázta érdeklődésünket az Uránia mozi hirdetése. Vajjon, milyenek lehetnek a szovjet kalendorok? Hát beváltakoztunk a moziba és fokozott érdeklődéssel vártuk a kalendorokat. Mindjárt az elején négy kalendort láttunk, amint egy merdek hegy oldalán kutatnak az illető kincs után. De nem sikerült megtalálniok, hát visszatértek a városba. Később állálmélkodva láttuk, hogy a kalendorokat tudományosan kezdik kiképezni a kincs keresés várható nehézségeire. A reklám után azt hihettük volna, hogy itt létesült a kalendor természetű ifjaknak paradicsoma, csak az tűnt kissé szokatlannak, hogy ott ezeket a kalendorokat „geológusoknak” nevezték. Gyanunkat azzal alattuk el, hogy a szovjet mozikok

„slengje” szerint a „geológus” kalendort jelent. Ebben maradtunk. Tehát — a már kiképzett geológusok, azaz kalendorok — ismét elindulnak a kincs keresésére. Ujra ott látjuk őket az égbe vezető, merdek hegyoldalon sokszor ég és föld között lebegve, csak egy kölélen csüngve. Izgatottan vártuk, mikor kerül elő a hatlövétű bowie-kés, vagy a soha célt nem tévesztő „colt-revolver”, hogy a megtalálendő kincs végül egyik kalendoré maradjon, mint ahogy az egy jólnevelt nyugati, modern kalendorfilmben történni szokott.

De nem így történt. Kiderült, hogy nem is olyan „rendes” kincs után kutattak, teszem azt valami régen elásott cári arany-, ezüst, vagy gyémánt-ékszerek után. Hanem wolfram ércet kerestek. Sőt, azután az is kiderült, hogy a szovjet ifjuság nem a sobrijóskanickoarter-gangszter romantika „kultur-émleijén” nevelkedik, hanem az ifjuságban rejlő energiát a nép közös érdekének szolgálatában „tombolják” ki. A kalendort nem az „izgalmak” kedvéért, hanem a szén-, vas-, wolfram-ércék stb. lelőhelyeinek felkutatásáért keresik. Sokszor életük koc-

káztatásával, de tudatosan — sőt tudományosan felkészülve — teszik.

Azonban annak ellenére, hogy a „kalendor” jelzőben csalódtunk, de nem a filmben, mert a cselekmény színhelye — ahol a kincset, azaz wolframitot keresték — a Kaukázus vadregényes hegyei között, gyönyörű természetutáni felvételekre a t al-kalmat, amit a rendező alaposan ki is használt. Szerellem is szövök a történetbe, két fizikailag és szellemileg egészséges fiatal er pár szerelme bonyodalmakkal, sőt — később kibéküléssel végződő — haraggal. De minden hisztéria, lelki-meghasonlás, tragédia és más meslor séges póz nélkül. Olyan természetesen és emberien játszották szerepüket, hogy az volt a benyomásunk, mintha nem is színészek, hanem valódi geológusok lettek volna. Akik nemcsak „játékból” keresték, hanem meg is találták a wolframitot, azaz a „Kincset a hegyzorosban”.

A régi recepttel „dolgozó” reklámszakértőket, felebaráti érzésükre hivatkozva, felkérjük, hogy hagyjanak fel — legalább a szovjet filmekkel kapcsolatban — ezekkel a „kabalisztikus” jelzőkkel. Elismerjük ugyan, hogy számukra nemcsak a kultúra terjesztése, hanem a bevételek is fontosak, de a mi népünknek ma már nagyobb a szüksége a realitásra, mint a „képzeltet felszínözés”, vérfagyasztó és forró jelzőkre. És ha már a jelzőknél vagyunk, meg kell állapítanunk, hogy a „mohikán”-oknak az „utolsó” a jelzőjük. Ehhez nekik is meg kell nyugodniok... (—!—)

— UFDR ELSŐ KÖRZETE kéri tagjait, hogy június 14-én, délután 6 órakor tartandó teljes ülésen minél többen jelenjenek meg a Köztársaság utja 60 sz. helyiségben.

— IOVR HADIGONDOZOTTAK FIGYELMÉBE! Mindazon IOVR hadigondozottak, akik a munka frontján akarnak elhelyezkedni, jelentkezzenek a Vöröskereszt rokkantügyosztályán, Köztársaság utja 71.

Előfizetések

Előfizetés megújítások

Elvesztési hirdetmények, (Bulletin, Permis de circulation, Livret militar etc.) közgyűlési meghívók, mérlegek a Monitorul Oficial hivatalos lapban

RECLAMA

hirdetőirodában

Arad, Eminescu 4.

Pontos! Megbízható
Alapítva 1922-ben.

SZEKELY szabósága

Arad, Eminescu 28.
vállal fazonokat 1.500 lejért
Modern szabás,
pontos kiszolgálás

FÉLIX fürdőben

megnyitott or. kóser vendéglő
Hideg-meleg ételek
Szives pártfogást kér
Hoffmann.

Legtökéletesebb szabásban készíti hozzáft anyagból a legmodernebb férfi fehérneműeket

SCHWARZ HUGÓ varrodája

Javítások. Maximált árak.

Műhely: Tribunal Axente 5-7. szám.
Lakás: Alexandrescu 1. Telefon: 14-83

A munkás viszonya a munkához a tőkés társadalomban

Miért dolgozik a munkás a kapitalista gyárban? Hogy keresessen, hogy pénzt kapjon munkájáért. A munkás eladja a gyárosnak munkaerejét. Eladja munkakészségét, két keze erejét, szakmai tudását, tapasztalatát. Mindent a gyáros kibérel tőle, napi 8 vagy 10 órára, mindezt megveszi tőle a gyáros, amint az ember megvesz egy kiló krumplit vagy egy kalapot. A munkás azért adja el munkaerejét, hogy vehessen magának és családjának krumplit és kalapot, ruhát és hajlékot. Egyszóval: adás-vételi szerződés ez. Minden adás-vételi szerződés tárgya: áru. A munkás a tőkés társadalomban ugyancsak áru, amint áru a kalap és a ruha, a krumpli és a kenyér. Első pillanatra ugyancsak furcsa, hogy a munkaerőt árúnak mondjuk. De a kapitalista társadalom:

Áruként kezel mindent.

A tőkés társadalomban áru a kenyér és áru a cipő, de áru — vagyis pénzért kapható — a tudás és az író tolla. A tőkés társadalom áruvá varázsolja át az emberi kapcsolatokat és áruként kezeli a munkás munkaerejét. A munkaerő a kapitalista társadalomban szintén áru, de egészen különleges áru. Nem olyan áru, mint a krumpli, vagy a cipő, amelyet csak elfogyaszt az ember, aki felhasználja. A munkaerő: termel. Termel, még pedig többet termel, mint amennyibe kerül.

Mi az értéke egy árunak? Nyilvánvaló, hogy egy szegnek kisebb

az értéke, mint egy mozdonynak. Miért? Először is, a mozdonyban több anyag van, mint a szegben, tehát több munka kell a mozdony anyagának — vas, stb. — kibányászásához, mint a szeg anyagához. Több munka fekszik a 100 tonnás mozdony nyersanyagában, amely a mozdonygyárban feldolgozásra vár, mint a néhány gramm szeg anyagában. Ezután következik a nyersanyag feldolgo-

A munkásnak, akinek élnie kell, akinek tplálék, lakás, ruházat szükséges, hogy fenntartsa önmagát és családját bizonyos mennyiségű élelmiszere, stb. van szüksége, hogy jól-rosszul megéljen. Ha a kapitalista nem adná meg ezt a legszükségesebb létminimumot a munkásnak, akkor tétlenül állának gépei a gyárban, a munkás éhen halna és a kapitalista gyára nem dolgoznék, a kapitalista nem kereshetne. A munkaerő értéke tehát a kapitalista szempontjából egyenlő azoknak az élelmiszereknek, stb. az értékével, amelyeket a munkás és családja elfogyaszt, hogy életben maradjon, hogy a munkás munkaerejét fenntarthassa.

A munkaerő fenntartásához szükséges munkaidő azonban nagyon változó. Azt mondtuk ugyan, hogy általában ez a munkaidő fejezi ki a munkaerő fenntartásához szükséges élelmiszerek, lakás, stb. értékét. Ez azonban igen relatív valami. Mászt ért a szükséges élelmiszermennyiség, stb. alatt egy, a társadalmi igazságtalanságok ellen folytatott harcban hátramaradottabb ország

munkása és megint mást az olyan kapitalista ország dolgozója, amely ország munkásosztálya hosszú harcok árán magasabb életszínvonalat verekedett ki magának. Az élelmiszerek, iparcikkek előállítási ideje pedig függ attól, mennyire gépesített az illető ország. Ezért beszél Marx a „társadalmilag szükséges munkaidőről”. Így amerikai tudósok kiszámították, hogy az amerikai fejlett, gépesített termelési rendszerben napi 4 órai munkaidő bőségesen elegendő volna ahhoz, hogy a munkás kényelmes életet éljen. Mégis, a munkásság Amerikában legalább 8 órát dolgozik, hogy önmagát és családját — persze távolról sem gondtalan jólétben, de — eltarthassa.

Íme, minél jobban mélyülünk el a tőkés termelési mód vizsgálatában, annál különösebb ellentmondásokat találunk benne. De már az elmondottakból is világos, hogy a munkaidő nagyobb, mint a szükséges munkaidő. Erről a többletmunkáról, ahogy azt Marx nevezte, legközelebb.

Ádám Elek

MINSZ hírek

A II. kerület népművelési csoportjának keddi előadásai: Heti szemle: Jakabos György: A munkásmozgalom története, Rudas Aladár: A munkás szerepe a demokráciában. Az előadás este fél 7 órakor kezdődik. Kérjük minél nagyobb számban megjelenni.

Június 25-én:

Országos egészségügyi összejövetel

BUKAREST. Június 25-én az egészségügyi minisztérium ország-szerte egészségügyi összejövetelt rendez, amelynek során pontos nyilvántartást készítenek az orvosokról, ápolókról, a kórházi, laboratóriumi személyzetéről, szülésznőkről, egyszóval mindenkiről, aki egészségügyi téren tevékenykedik. Ugyanakkor két egészségügyi szakiskolát is létesítenek, az egészségügyi személyzet megfelelőbb kiképzése céljából.

Teljes fegyverszünet Palesztinában

TELAVIV. A Reuter ügynökség jelentése szerint a Háifában székelő külföldi megfigyelők jelentése szerint Palesztinában az összes frontszakaszokon élethelpezt a fegyverszünet. Bernadotte gróf Telavivba érkezett, ahol az ideiglenes zsidó állam külügyminiszterével Shertokkal folytatott tárgyalásokat, majd folytatta útját Rhodosz szigetére.

— HÁZASSÁG. Kozsinek Ida és dr. Kozma László házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Ügyeletes gyógyszerárak:** Hajós (Köztársaság útja), Kain (Avram Iancu tér), Winnand (Köztársaság útja), Szöllősi (Kályn ucca és Saguna út sarok).

Az U. F. D. R. Napközi Otthona az állami óvodával együttműködve

gyermekelőadást rendez

június 14-én hétfő délután 4 órakor a Kulturpalotában, a Napközi Otthon felségélyezésére.

Beléptidij tetszés szerint.

Tartósan fest Vegyileg tisztít Markovits K.

Arad, Balcescu (v Duca-ucca 7)

Egész Németországban folytatódnak a tüntetések a londoni értekezlet „ajánlásai” ellen

BERLIN. Egész Németországban folytatódnak a tüntetések a londoni hathatalmi konferencia „ajánlásai” miatt.

Potsdamban négyórás tiltakozó sztrájkot rendeztek a londoni határozatok miatt, amelyek, — mint a tüntetések szónokai mondják, — Németországot gyarmattá súlyosbítják.

Otto Schön, a németországi Egyesült Szociálista Párt elnöke kijelentette, hogy a londoni konferencia határozatai Németország feldarabolásának kezdetét jelentik.

Több mint egymillió német tiltakozott Sokolovskij tábornagnál, valamint a szövetséges ellenőrző bizottságnál azoknak a németeknek a nyugati övezetekben

történő üldöztetése miatt, akik az egységes Németországot folytató népszavazáson résztvettek és egységes Németország mellett szavaztak.

A német munkásság mindenütt a legerélyesebben tiltakozik a szétválasztás ellen, ami nem egyéb, mint a nemzetközi reakció újabb mesterkedése.

A dollárakaj politika miatt megingott Bidault francia külügyminisiter helyzete

PARIS. A francia parlament ülésén az egyik jobboldali képviselő élesen támadta Bidault külügyminisztert következetlen politikája miatt és figyelmeztette, hogy milyen veszélyeket rejtenek a londoni hathatalmi értekezlet határozatai Németország ügyében.

Az egyik kommunista képviselő kijelentette, hogy De Gaulle háborús politikát folytat, ami el-

len Bidault külügyminisiter „élénken tiltakozott”. A francia külügyminisiter — mint tiltakozásából kitűnik — De Gaulle pártbíveinek szavazataira is számít.

A tárgyalásokból kitűnik, hogy Schumann nem tudja tovább tartani és megvédeni Bidault következetlen politikáját.

WASHINGTON. Az USA főváro-

sában kétoldali egyezmények megszövegezésével foglalkoznak a „Marshall-tervben” résztvevő államok és az USA között. A kétoldali egyezmények szövege olyan pontokat tartalmaz, amelyek beavatkozást lehetővé nyújtanak az Egyesült Államok számára az érdeelt ország belügyeibe. Angol kormánykörökben feltétlen szükségesnek tartják ezeknek a pontoknak tisztázását.

